

Stölder och svinn i detaljhandeln 2019

Sammanfattning

Svinnet i detaljhandeln ökade med 1 miljard kronor mellan 2016 och 2018. Externa stöder står för nästan hela ökningen

1 av 5 handlare har övervägt att flytta eller lägga ner sin verksamhet på grund av brottslighet

Var tredje handlare har avstått investeringar på grund av brottslighet

Varannan handlare har ändrat i sortimentet på grund av brottslighet

1 av 6 dagligvaruhandlare har medarbetare som råkat ut för misshandel på arbetsplatsen den senaste månaden

2 av 5 dagligvaruhandlare har svårt att behålla personal på grund av brottslighet

1 av 3 dagligvaruhandlare har svårt att rekrytera personal på grund av brottslighet

Dagligvaruhandeln och sällanköpsvaruhandeln

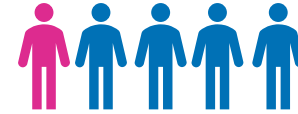
1 av 6 dagligvaruhandlare har medarbetare som råkat ut för misshandel på arbetsplatsen den senaste månaden

2 av 5 dagligvaruhandlare har svårt att behålla personal på grund av brottslighet

1 av 3 dagligvaruhandlare har svårt att rekrytera personal på grund av brottslighet

1 av 5 sällanköpsvaruhandelare har utsatts för skadegörelse under den senaste månaden

2 av 5 sällanköpsvaruhandlare har ändrat i sortimentet på grund av brottslighet

2 av 5 Sällanköpsvaruhandlare har avstått från att göra investeringar på grund av brottslighet

Begreppsförklaring

- **Externt svinn** är brottsligt svinn i form av stöld där gärningspersonen inte är anställd eller ägare till företaget utan exempelvis kund, leverantör, städpersonal eller väktare.
- **Internt svinn** är brottsligt svinn i form av stöld där gärningspersonen är anställd av, eller ägare till, företaget.
- **Administrativt svinn** är allt svinn som inte är brottsligt. Exempelvis varor som blir för gamla för att sälja, returer, varor som skadas i hanteringen, bokföringsmässiga fel eller felväxling till kunder.

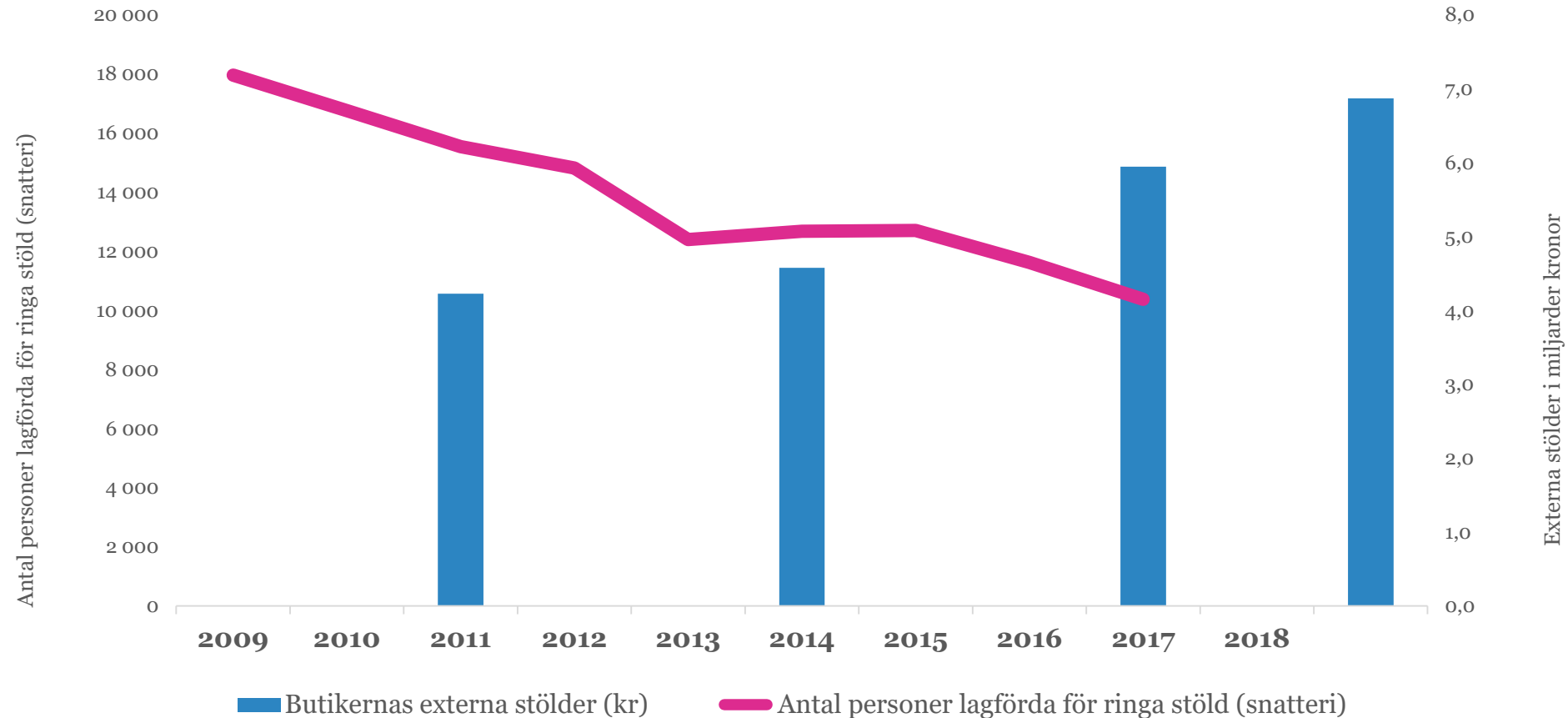
Svinnet har ökat med en miljard på två år

- Svinnet i detaljhandeln ökade med drygt en miljard kronor mellan 2016 och 2018, och uppgår nu till drygt 13 miljarder kronor. Svinnet motsvarar cirka 1,6 procent av omsättningen inom detaljhandeln.
- Sedan 2016 är det framförallt de externa stölderna som har ökat och uppgår till närmare 7 miljarder kronor 2018. Varannan dagligvaruhandlare och var tredje sällanköpsvaruhandlare uppger att stölderna ökat. Detta samtidigt som antalet personer lagförda för ringa stöld (snatteri) paradoxalt nog minskat under de senaste åren.
- Det är inte heller bara stölderna som har ökat de senaste åren utan även andra brott. Framförallt hot mot personal har ökat kraftigt inom dagligvaruhandeln och även brott som misshandel och sexuella trakasserier har ökat.
- Den ökande brottsligheten får konsekvenser både för handlare och kunder. Fyra av tio dagligvaruhandlare uppger att de har svårt att behålla personal på grund av brottslighet och ungefär lika många uppger att kunder undviker verksamheten vid vissa tider på dygnet.

Handeln får betala när samhället sviker

Den svenska stöldparadoxen

Butikernas externa stölder ökar, antalet lagförda personer för ringa stöld (snatteri) minskar

Källa BRÅ

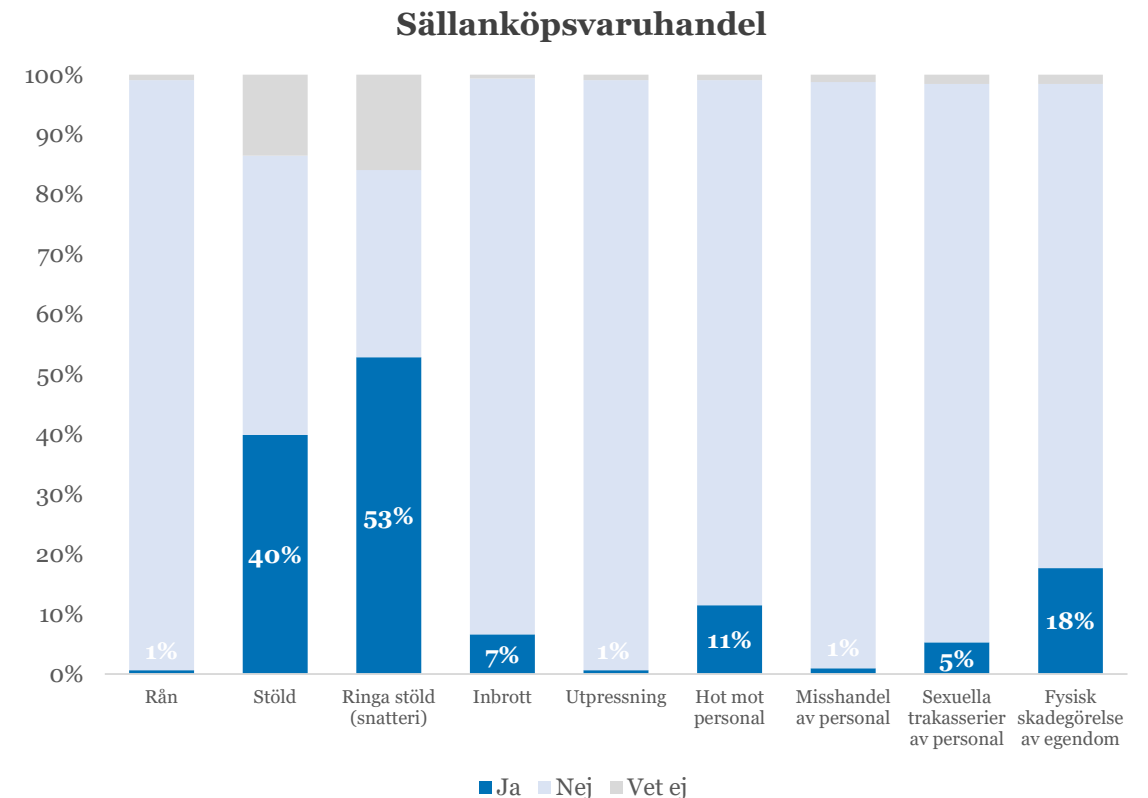
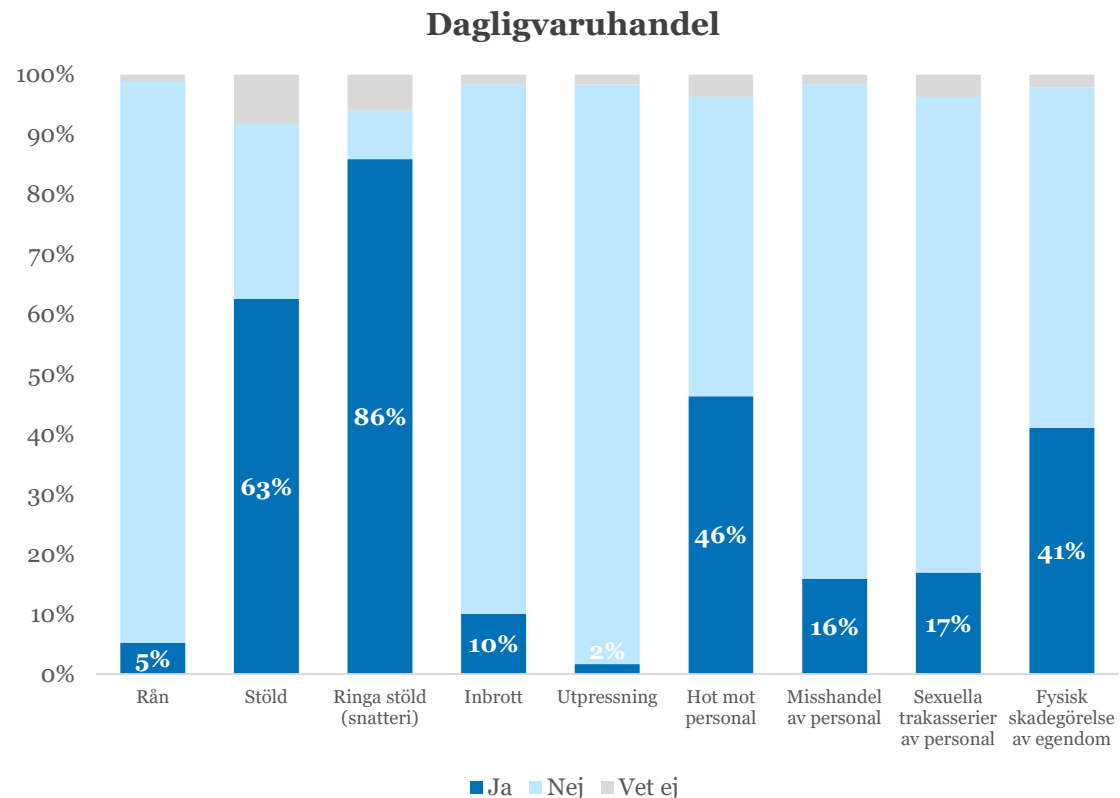
6,8

miljarder
kronor uppgick
de externa
stölderna till
under 2018

Externa stölder i miljarder kronor

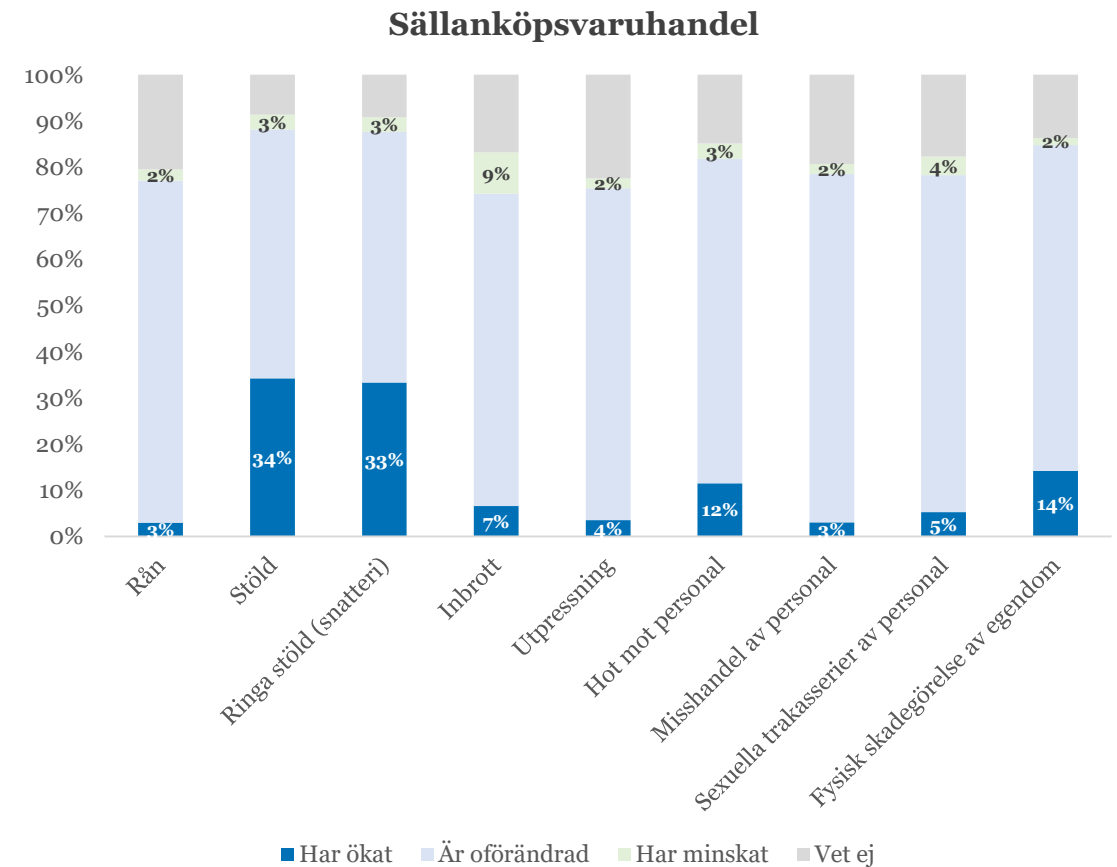
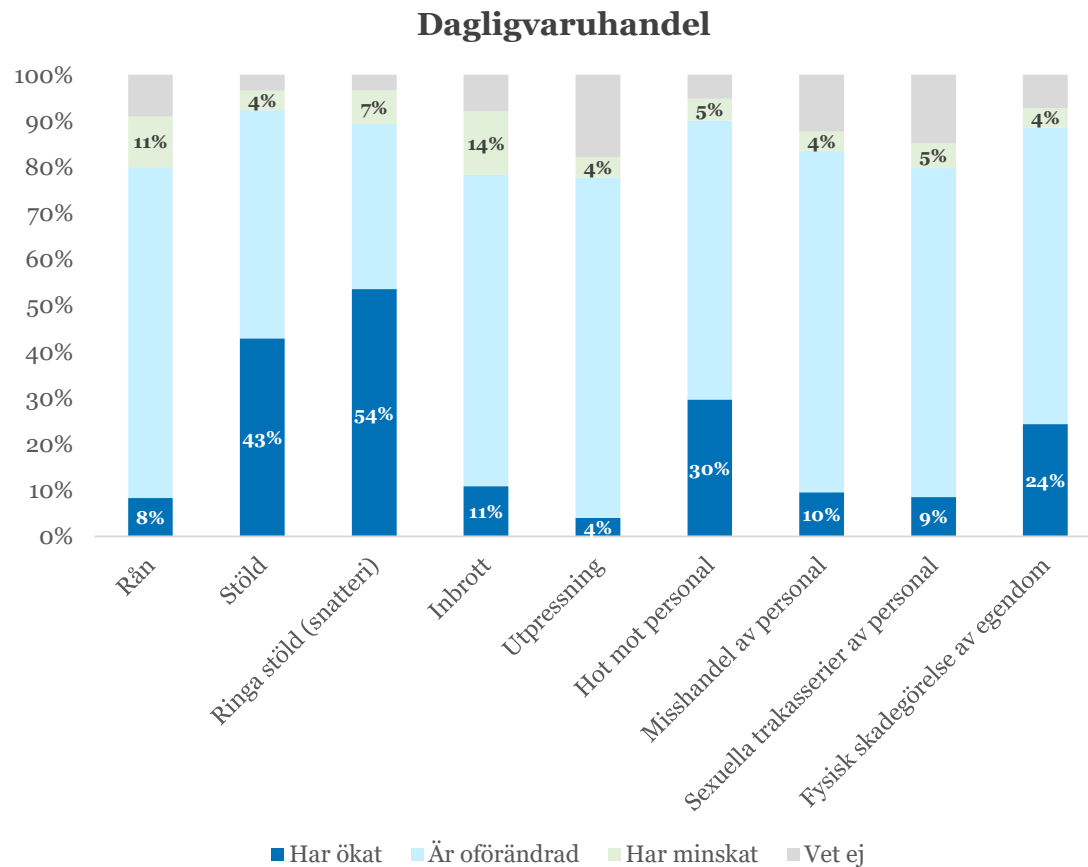
Varannan dagligvaruhandlare har råkat ut för hot senaste månaden

Närmare 1 av 5 butiker har medarbetare som blivit misshandlad eller sexuellt trakasserad

Stöld och utsatthet har ökat kraftigt de senaste två åren

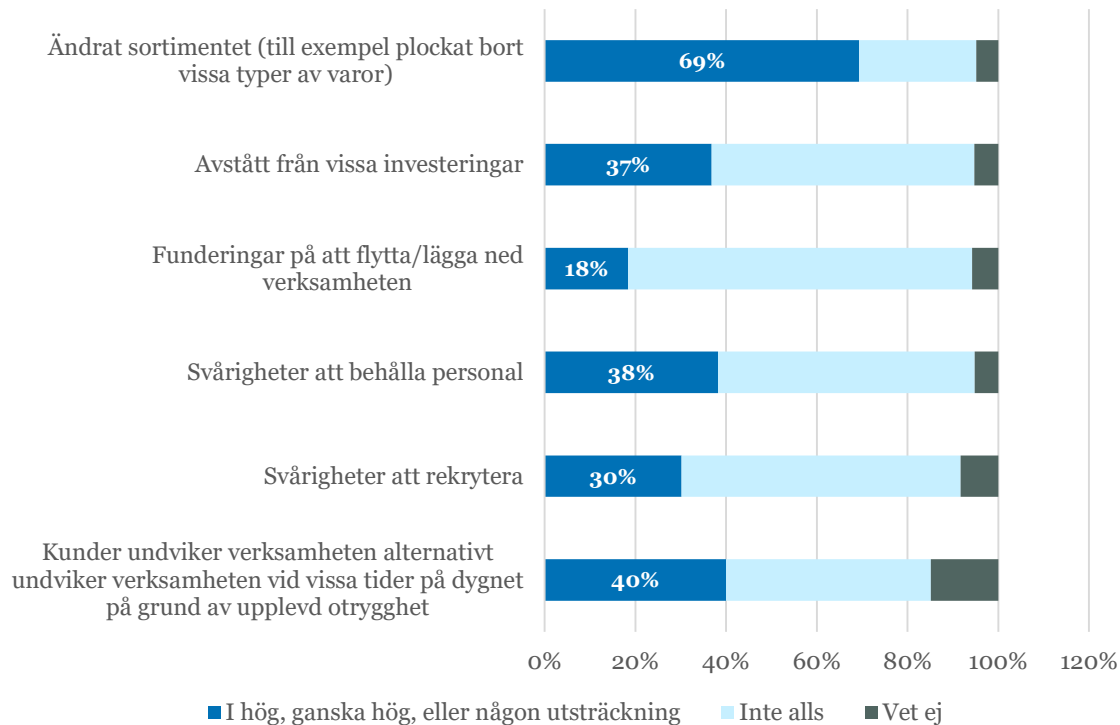
30 procent av dagligvaruhandlarna uppger att hoten ökar

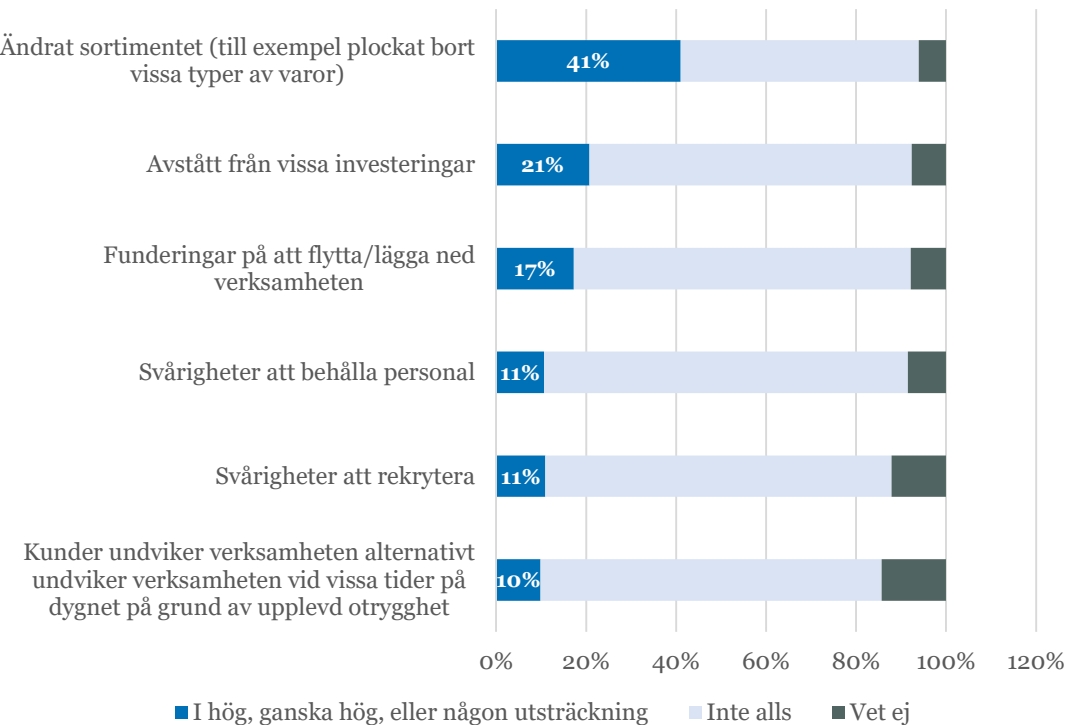
Brottsligheten medför rekryteringsproblem

I vilken utsträckning har ditt företag upplevt något av följande, alternativt vidtagit någon av följande åtgärder, till följd av brottslighet?

Dagligvaruhandlare

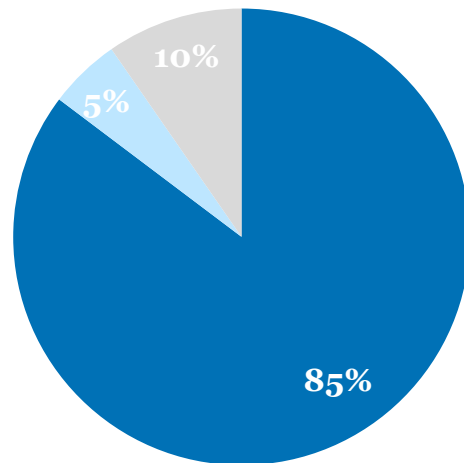
Sällanköpsvaruhandlare

Handlarna tror på tillträdesförbud

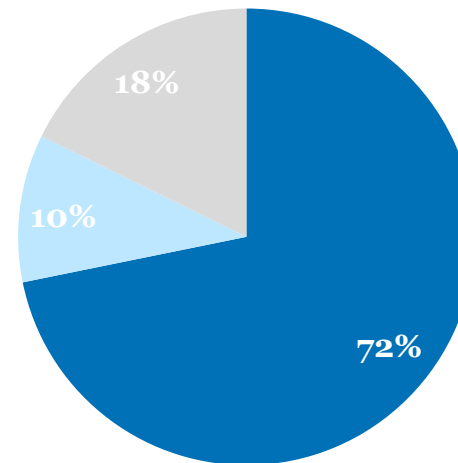
Tror du att ett tillträdesförbud skulle öka den upplevda tryggheten i butik?

Dagligvaruhandel

- I hög, ganska hög, eller någon utsträckning
- Inte alls
- Vet ej

Sällanköpsvaruhandel

- I hög, ganska hög, eller någon utsträckning
- Inte alls
- Vet ej

Svinn för 13 miljarder under 2018

	2010		2013		2016		2018	
	<i>Svinn som andel av omsättning %</i>	<i>Totalt svinn (mkr)</i>	<i>Svinn som andel av omsättning %</i>	<i>Totalt svinn (mkr)</i>	<i>Svinn som andel av omsättning %</i>	<i>Totalt svinn (mkr)</i>	<i>Svinn som andel av omsättning %</i>	<i>Totalt svinn (mkr)</i>
<i>Dagligvaruhandel</i>	1,82	4 934	1,83	5 303	2,26	7 362	2,28	7 816
<i>Sällanköpsvaruhandel</i>	1,14	3 776	1,09	3 756	1,09	4 645	1,21	5 324
<i>Detaljhandel</i>	1,45	8 710	1,43	9 059	1,6	12 007	1,67	13 140

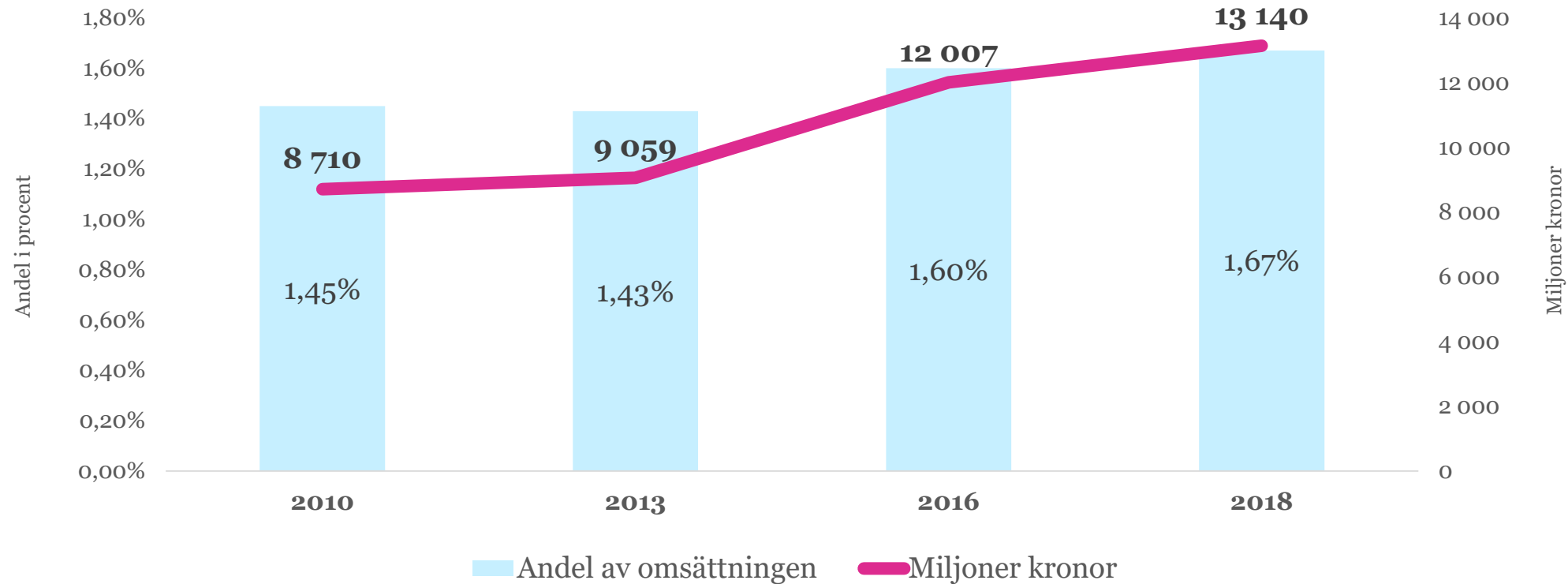
Svinnet fortsätter öka

Svinnet i handeln ökade med 9,3 procent mellan år 2016 och 2018. Det motsvarar drygt en miljard kronor. Totala svinnet uppgick till 13,1 miljarder kronor 2018, varav det externa svinnet stod för 800 miljoner.

Sedan år 2010 har svinnet ökat från 1,45 procent av omsättningen till 1,67 procent av omsättningen. Svinnet har ökat både inom sällanköpsvaruhandeln och dagligvaruhandeln.

Svinnet motsvarar drygt hälften av detaljhandelns totala marginal

Svinnets storlek och utveckling
(2010-2018)

De externa stöldernas andel av svinnet ökar

Svinnets fördelning 2018

Bransch	Externa stölder	Interna stölder	Administrativt svinn	Totalt svinn
Dagligvaruhandel	48%	15%	37%	100%
Sällanköpsvaruhandel	58%	15%	27%	100%
Detaljhandel	54%	15%	31%	100%
Dagligvaruhandel (mkr)	3 774	1 169	2 873	7 816
Sällanköpsvaruhandel (mkr)	3 092	778	1 453	5 324
Detaljhandel (mkr)	6 866	1 947	4 327	13 140

Svinnets fördelning 2016

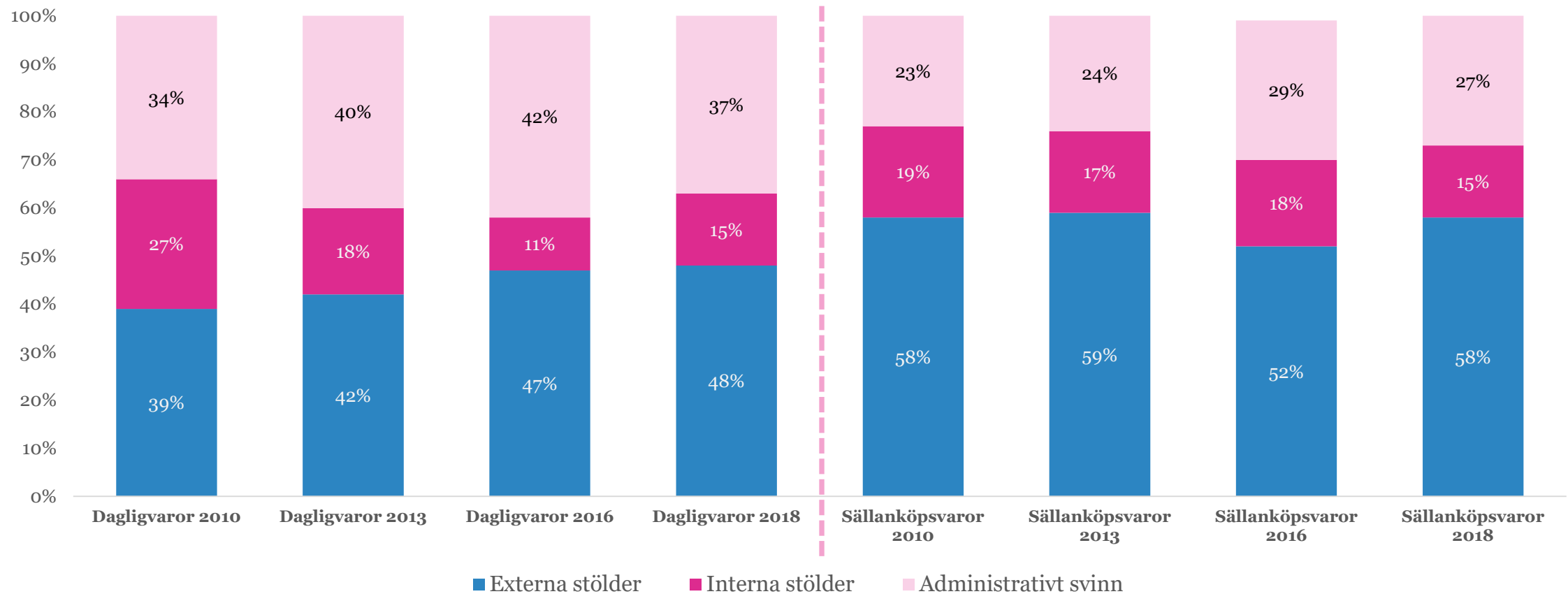
Bransch	Externa stölder	Interna stölder	Administrativt svinn	Totalt svinn
Dagligvaruhandel	47%	11%	42%	100%
Sällanköpsvaruhandel	52%	19%	29%	100%
Detaljhandel	50%	16%	34%	100%
Dagligvaruhandel (mkr)	3 459	827	3 075	7 362
Sällanköpsvaruhandel (mkr)	2 433	880	1 332	4 645
Detaljhandel (mkr)	6 009	1 873	4 125	12 007

54 %

De externa stöldernas andel av svinnet har ökat till 54 procent 2018, från 50 procent 2016

Svinnets fördelning 2010 – 2018

Dagligvaruhandeln respektive sällanköpsvaruhandeln

Beloppen för de senaste stölderna i handeln

Till hur mycket uppgick summan för den senaste upptäckta stölden i din butik?

Bransch	Kundstöld i kr In-pris, exklusive moms	Intern stöld i kr In-pris, exklusive moms	Leverantörsstöld i kr In-pris, exklusive moms
Dagligvaruhandel	904	15 578	5 870
Sällanköpsvaruhandel	4 184	8 321	3 148

De tio vanligaste stöldvarorna i handeln

Vanligaste stöldvaror i dagligvaruhandeln

1.	energidryck	28%
2.	kött	24%
3.	choklad	19%
4.	godis	7%
5.	smink	7%
6.	kaffe	3%
7.	dryck	2%
8.	fisk	2%
9.	hudvård	2%
10.	kläder	1%

Vanligaste stöldvaror i sällanköpsvaruhandeln

1.	kläder	26%
2.	smycken	10%
3.	accessoarer	8%
4.	elektronik	7%
5.	skrivbordstillbehör	5%
6.	inredning	5%
7.	skor	4%
8.	djurtillbehör	3%
9.	böcker	3%
10.	leksaker	3%

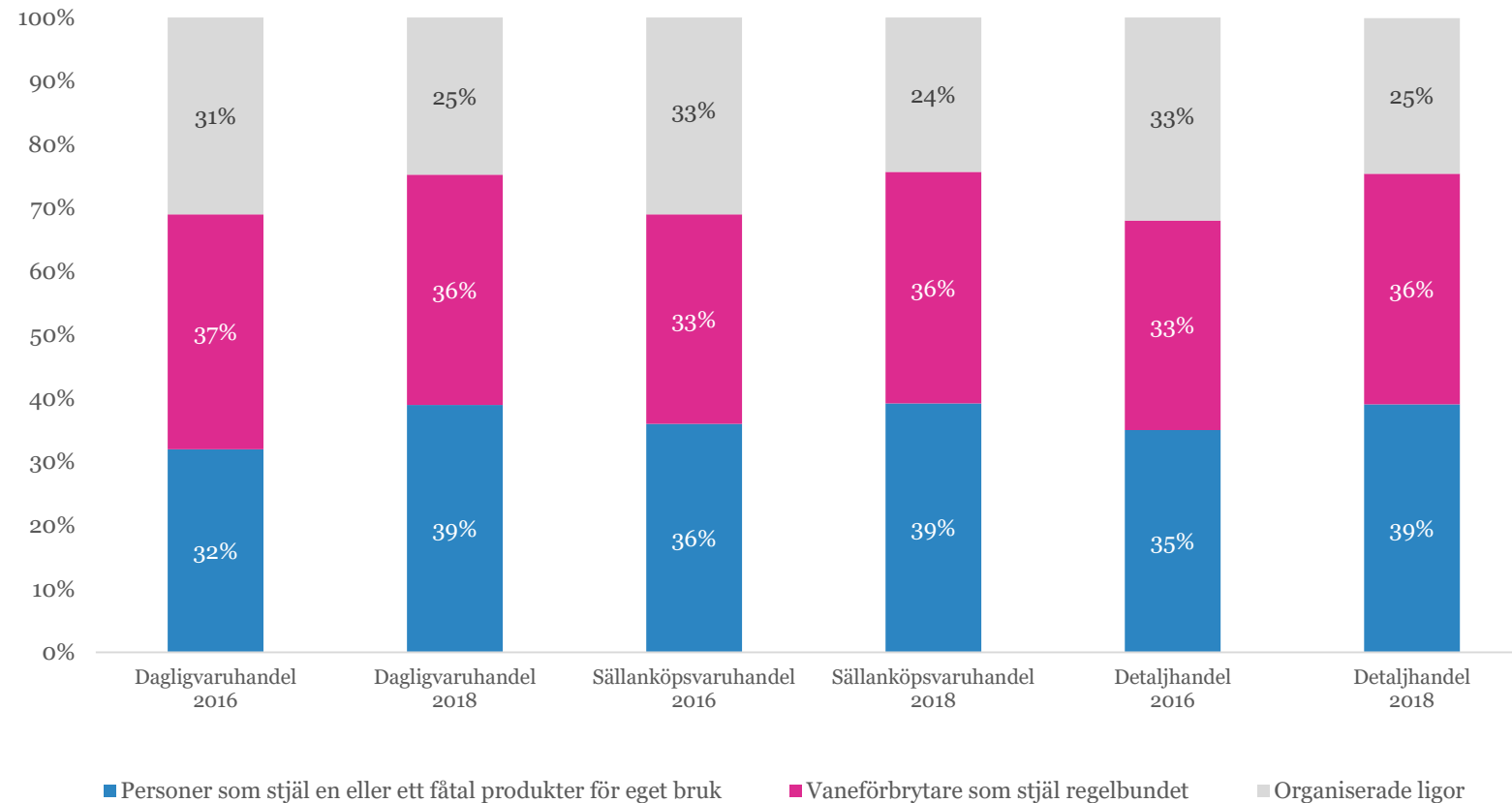
28%

av dagligvaruhandlarna uppger att energidryck är den vanligaste stöldvaran

Energidryck har ökat från 16 procent till 28 procent sedan 2016, medan godis minskat ungefär lika mycket.

Vaneförbrytare står för en växande del av stölderna inom handeln

Andel av de externa stölderna senaste kvartalet per typ av förbrytare

Vem är gärningspersonen?

De organiserade ligornas andel av stölderna har minskat sedan 2016.

När småbrotten och snatterierna ökar i butikerna, ökar antalet stölder, även om det är små belopp. Detta kan förklara varför andelen gärningsmän av typen vaneförbrytare och personer som stjälar för eget bruk ökar. Det är däremot tänkbart att de organiserade ligorna står för en större del av stölderna mätt i kronor och öre.

Säkerhetshöjande åtgärder

Företagens investeringar per butik i säkerhetshöjande åtgärder 2018

Bransch	Väktare/ ordningsvakter	Larm och kameror	Säkerhetsutbildning för personal	Övriga säkerhetskostnader	Totalt
Dagligvaruhandel (kr)	302 000	123 000	59 000	141 000	624 000
Sällanköpsvaruhandel (kr)	37 000	81 000	19 000	54 000	190 000

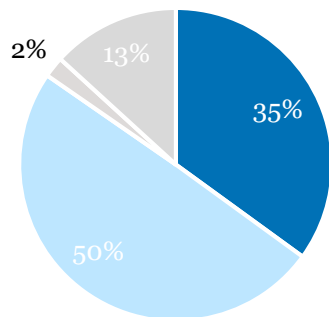
Företagens investeringar per butik i säkerhetshöjande åtgärder 2016

Bransch	Väktare/ ordningsvakter	Larm och kameror	Säkerhetsutbildning för personal	Övriga säkerhetskostnader	Totalt
Dagligvaruhandel (kr)	294 000	122 000	35 000	77 000	528 000
Sällanköpsvaruhandel (kr)	9 000	16 000	3 000	75 000	103 000

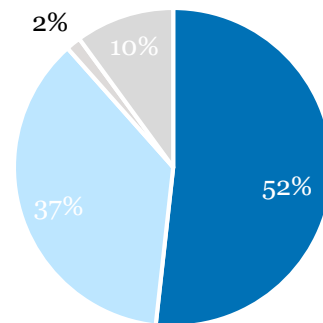
Varannan dagligvarubutik satsar mer på säkerhet

Har omfattningen av företagets säkerhetshöjande åtgärder år 2018 ökat, minskat eller varit oförändrade i förhållande till år 2017?

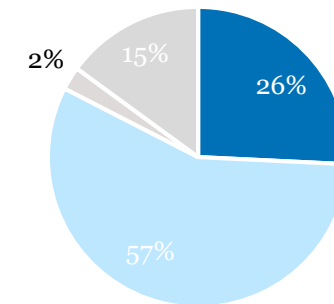
Detaljhandel

Dagligvaruhandel

Sällanköpsvaruhandel

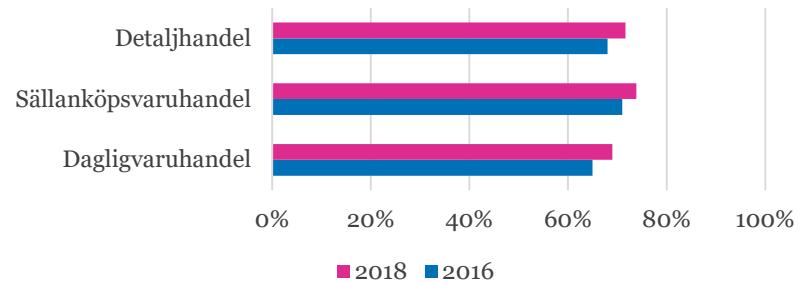
■ Ökat ■ Varit oförändrade ■ Minskat ■ Vet ej / kan ej bedöma

■ Ökat ■ Varit oförändrade ■ Minskat ■ Vet ej / kan ej bedöma

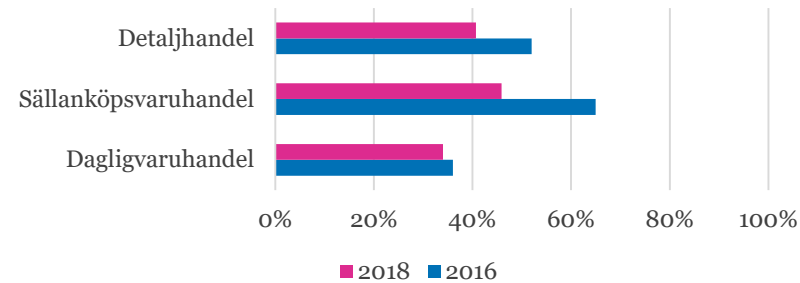
■ Ökat ■ Varit oförändrade ■ Minskat ■ Vet ej / kan ej bedöma

Handlarnas benägenhet att anmäla brott

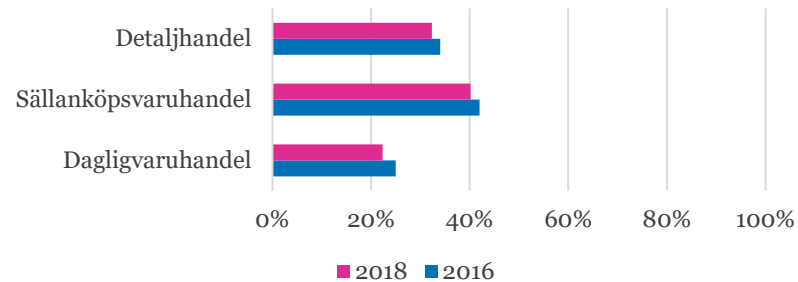
Genomsnittlig andel stölder som polisanmäls om brottsling tas på bar gärning

Genomsnittlig andel stölder som polisanmäls när det finns vittne/kamerabild

Genomsnittlig andel stölder som polisanmäls när vittnesmål/bevisning saknas

Andelen stölder som polisanmäls varierar

Generellt har andelen stölder som polisanmäls då brottslingen tas på bar gärning ökat något, medan andelen som anmäls när det finns vittnen och kamerabilder har minskat. I dagligvaruhandeln har även anmälningarna minskat när det saknas bevisning jämfört med tidigare och enbart drygt 20 procent av den typen av brott anmäls.

Handlarnas anmälningsbenägenhet

Handlarnas benägenhet att anmäla vid stöld

Om brottsling tas på bar gärning

Bransch	Genomsnittlig andel stölder som polisanmäls	Andel handlare som alltid polisanmäler	Andel handlare som aldrig polisanmäler
Dagligvaruhandel	69%	43%	13%
Sällanköpsvaruhandel	74%	40%	36%
Detaljhandel	72%	41%	26%

När det finns vittne/kamerabild

Bransch	Genomsnittlig andel stölder som polisanmäls	Andel handlare som alltid polisanmäler	Andel handlare som aldrig polisanmäler
Dagligvaruhandel	34%	16%	26%
Sällanköpsvaruhandel	46%	25%	46%
Detaljhandel	41%	21%	37%

När vittnesmål/bevisning saknas

Bransch	Genomsnittlig andel stölder som polisanmäls	Andel handlare som alltid polisanmäler	Andel handlare som aldrig polisanmäler
Dagligvaruhandel	22%	7%	55%
Sällanköpsvaruhandel	40%	19%	50%
Detaljhandel	32%	13%	52%

Metod

Webbenkäten skickades ut till 4 693 av Svensk Handels medlemmar. Totalt medverkade 864 företag i undersökningen, vilket innebär att svarsfrekvensen uppgick till 18,4 procent.

Resultaten är viktade efter antal anställda i företaget. Det innebär att större företag med fler anställda väger tyngre än mindre företag med färre anställda.

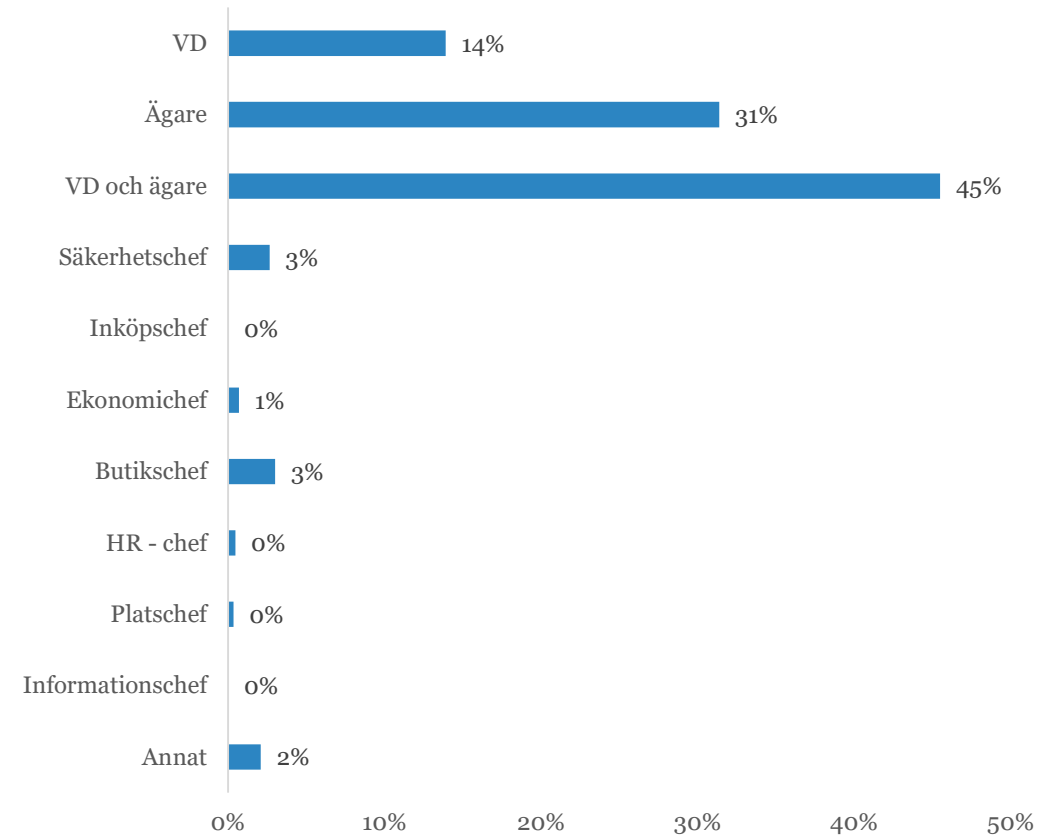
En indelning och viktning har även gjorts där företagen delats in i enskilda butiker och kedjeföretag och där resultatet viktats efter fördelningen av omsättningen inom varje bransch.

Bakgrundsinformation

Huvudsaklig branschtillhörighet för medverkande företagen

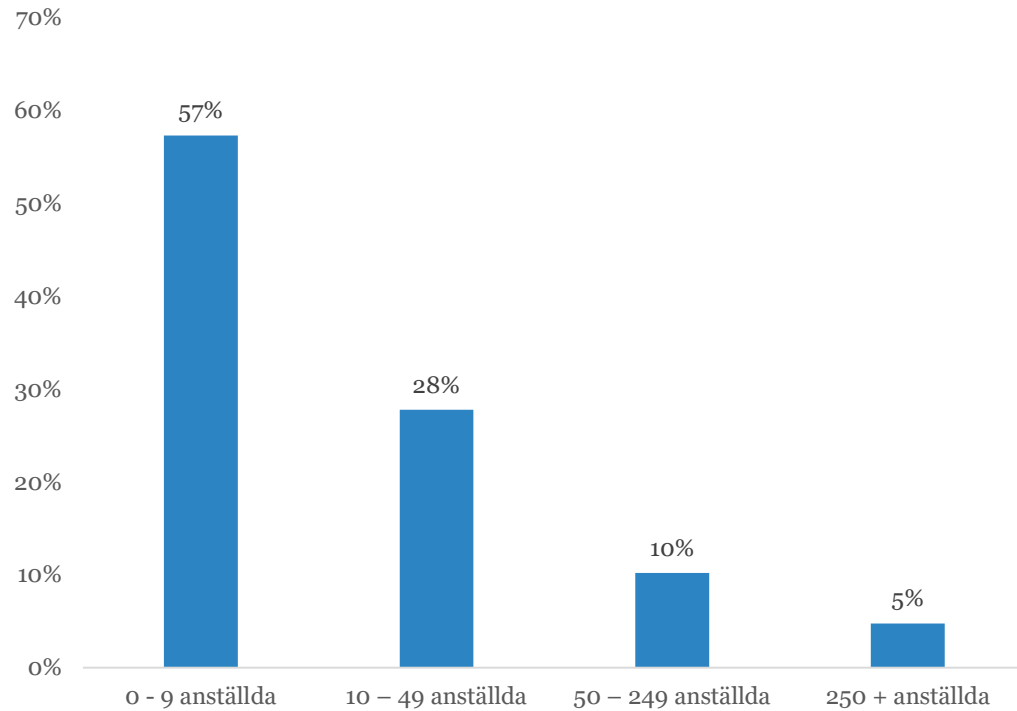

Respondentens position i företaget

Bakgrundsinformation

Företagsstorlek antal anställda

Företagsstorlek antal butiker

